

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W miesiącu Sierpniu rozdano *Zupy Rumfordzkiej* 2480 porcji, w ogóle od nowego roku rozdano ich 15,313. Fundusze jeszcze są nader szczupłe, przyjmuje na ten cel P. *Anthoin* mieszkający na przeciw Króla Zygmunta.

Z zupełną przyjemnością czytelnicy znajdują w Nrze 45 *Rozrywek dla Dzieci* wyszłym onegdaj z druku, opis podróży w okolice *Krakowa*, odbytej zeszłej wiosny przez szanowną Autorkę tegoż nader użytecznego pisma. Na każdej stroniicy są miłe i drogie wspomnienia, przyjemne obrazy, interessujące wiadomości. O wodach uzdrawiających w *Busku*, takie jest doniesienie. «Mają to być kąpiele ledwie że niecudowne, wszystkie własności wody morskiej zawierają w sobie, i nad podziw skutecznie działają na artrytyczne bóle, reumatyzmy, i tak zwane skrofuliczne choroby, tyle dziś zagęszczone. Wielu rodziców wozi tam i posyła dzieci, wiele osób zjechać się ma tego lata; sławny *Malfatti* z *Wiednia* kilku rodzinom niemieckim używać tych kąpeli kazał; życzeniem jest tylko powszechnem, ażeby rząd, tyle bacznym na dobry byt kraju, zwrócił i na *Busk* ojcowskie i troskliwe oko; ażeby chorzy i słabi mogli tam znaleźć wygodę dla nich konieczną potrzebną, której dotąd nie mają wcale; drożyzna nawet jest tak wielka i domostw tak mało, że niektórzy dukata na dzień za pomieszkanie płacić muszą.» — W opisie *Szkalmierza*, są następujące wyrazy. «Podobał mi

się nagrobek jakiegoś *Antoniego Dobińskiego*, w r. 1766, wściany zewnętrzne kościoła wmurowany, bo czy może być wiakim napisie słów mniej, a wyrazu więcej?

Zyłem, bo chciałeś,
Umieram, bo każesz.
Zhaw, bo możesz.

Wczoraj na Ałem przedstawieniu *Opery Dami białej*, jeszcze więcej znajdowało się słuchaczy niżeli na pierwszym, co dowodzi, że ta opera podoba się coraz bardziej.

Obok różnych dzieł naukowych, w naszym kraju, wyszło wiele dzieł traktujących o narodowym i rolniczym gospodarstwie. W krótkim przeciągu czasu wyszły na widok publiczny dzieła zawierające gruntowne nauki o Administracji i Gospodarstwie narodowym, o urządzeniu lasów, o poprawie roli, o chowie owiec, bydła, pszczoł itd. O drzewach i krzewach pisali *J.W. Wodzicki* i *Professor War*: *Uni: P. Szubert*. O ogrodach mamy dzieła *Pani J. C.* o ogrodach północnych *Pana Strumilly*; wydał także *P. Siemiątkowski* katalog roślin *Jwanckowskich*, lecz żadne pióro nie tknęło jeszcze sposobu urządzenia ogrodu tak, ażeby obok przyjemności rzeczywiste przyniosł zakładającemu korzyści, nareszcie niemieckiśmy dzieła, któreby mówiąc o ogrodach, wspominałyby i o budowlach wiejskich, które razem z ogrodem stanowią tak zwaną *plantację*. Temu niedostatkowi zaradza świeżo wyszłe dzie-

to pod tytułem *O przyozdobieniu siedlisk wiejskich, rzecz zastosowana do Polski*. Wiem dzieło traktuje autor: o przyozdobieniach siedliska wiejskiego, o zasadach których się przy urządzeniu siedliska trzymać należy, o materjach używanych do przyozdobienia, o rozmaitych rodzajach siedlisk wiejskich i o zachodzącej różnicy w rodzajach i gatunkach gdzie autor wskazuje jakie powinny być ozdoby, w jakiej, a iakiej małej plantacji, tak ażeby każdy w miarę majątności mógł sobie przyozdobić i przyjemnem uczynić wiejskie siedlisko. O plantacjach cząstkowych z których składają się plantacje ogólne, o osadach z drzew owocowych gdzie autor przekonywa, że przedmiot obok swej realnej korzyści, zarazem może być urządzonym w guście ozdobę siedliska sprawującym, o trawnikach, o dróżkach, o ścieżkach i o wjazdach, dalej o budowach i strukturach, które znajdować się powinny w siedlisku wiejskiem. O zakładaniu plantacji, o ograniczeniu siedlisk wiejskich i kreśleniu ich planu na gruncie, o ogrodzeniach i żywopłotach, o użyciu niektórych drzew i krzewów w znaczeniu umownem, i iak ie umieścić należy przy budowach i strukturach charakterystycznych, gdzie autor objaśnia iakie drzewa otoczyć powinny dom mieszkalny, iakie mają być sadzone przy pomnikach, i grobach, iakie przy wjazdach i drogach zasłaniać powinny obory i stajnie i. t. d. Nareszcie o użyciu drzew i krzewów w plantacjach, stosownie do koloru liści, o podziale drzew na klasy stosownie do ich wysokości, co szczególnie wiedzieć należy przy urządzeniu kłombów. Z całego toku dzieła pokazuje się że bezimienny autor jest obywatel Polski, który zwiedzał Niemcy, Francją i Anglją a przypatrzawszy się wzorowym plantacjom

starał się odnieść z podróży korzyść przewieść do ojczyzny, a umiał zastosować teorię zagranicą nabytą do praktyki kraju naszego, ze względu na klimat, położenie kraju i na majątek każdego z osobna właściciela majątności ziemskiej. Dołączone ryciny z 6ciu tablic złożone objaśniają najważniejsze miejsca w tekście opisane. Dzieło to składa się z 2ch tomów, wyszło nakładem i drukiem N. Gliksberga Typografa Uniwer: i kosztuje złp: 15.

Dzienniki mody, iż niedozwalają kupować materji wkraty zwanej *ala Walter Skott*, natomiast ukazują się materje i musliny w *Warcabnicie*, a szczególnie na kamizelki i chustki dla elegantów. *Nankin* na pantalfiony modnego Kawalera jest teraz najużywanysz. Szlafroczi Damskie na ranny ubior są ciemno szarobą z materji zwanej *kot-puli*, i Kapelusze batystowy tegoż koloru.—Znowu wchodzi w modę mieć za karetą 2 lokai, mających u fraków z każdej strony aż po 3 kieszenie jedna nad drugą! — Konie kasztanowate do karykła są najmodniejsze. — Do dobrego tonu należy robienie woreczków z perełek, z stosownemi napisami, iako to: *Przyjaźń, Wdzięczność, Nagroda stałości, Znak wierności, Paniętaj o mnie, Niemienna do zgonu* etc: etc: te dary są owocem pracy pięknej rączki na imieniny.

Do składu muzycznego A. Brzeziny nadszedł *Koncert 11ty na skrzypce* przez L. Spohra. Cena zł: 22.

Wczoraj ciepła było stopni 17.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Gazeta *Kurjer Francuzki* donosi, że Pułkownik *Gordon* który z *Grecji* udał się do *Szkocji*, przejeżdżał przez *Paryż*, gdzie udzielił niepomyślną wiadomość o *Grekach*, mówiąc, że są zupełnie niechęceni. Gazeta francuzka przeciwnie utrzymuje, że terazniejsze położenie *Porty* ożywia *Greków* nową od-

wagą i nadzieją, zwłaszcza że wojska *Tureckie* i *Ibrahima* są prawie bezczynne. — O blokadzie portu *Algierskiego* przez eskadrę *Francuzką*, dotąd niedonoszą nic nowego; zda się jednak że ta blokada nie jest dosyć ścisłą, z powodu iż Korsarze *Algierscy* według upodobania wypływają i zawijają do tamecznego portu bez przeszkody. Z *Oran* i z innych miast kraju *Algierskiego* znajdują się okręty Korsarzy tak w cieśninie morskiej iako też na oceanie. — Gazeta codzienna utrzymuje za rzecz płaonną, że Poseł *Angielski* przy dworze francuzkim *Lord Grandwit*, miał należyć do składki utworzonej w *Paryżu* na wybite medalu na pamiątkę *Kanninga*. — D. 8 z. m. wypłynął okręt *Sednorożec*, należący do *Lorda Kochran* z *Marsylji* do *Napoli di Romanja*. — Donoszą z *Hiszpanji* że *Jenerał Mansano* dowiedziawszy się iż znany herszt buntowników *Jep del Estanis*, od municypalności miasta *Selent* wziął 400 piastrow kontrybucji, wysłał niebawnie znaczny oddział wojska przeciw temu buntownikowi, który napadłszy na toż wojsko w nocy, przymusił go do cofnięcia się, przyczem kilku żołnierzy zostało ranionych. *Jenerał Mansano* rozgniewany nieśmiałością wystanego oddziału, oddał niebawnie jego dowódcę ze służby wojennej. — Gazety francuzkie donoszą że banda buntowników *Hiszpań*: opanovała miasto *Girona* i zupełnie je zrabowała. — W *Lisbonie* w tamecznym teatrze zakazano wolać wiwat, lub czytać poezje bez wiedzy władzy policyjnej.

Dotąd trwają w *Lisbonie* uwięzienia wielu osób. — *Królowna Reientka* uda się w krótko z *Kaldas* do zamku *Mafra*, gdzie przybył znaczny oddział wojska *Angielskiego*, który tworzyć będzie straż tej *Królowny*. — Donoszą z *Londynu*, że oczekiwanie wszystkich nie jest zawiedzione, gdyż *Xże Wellington* posta-

nowił przyjąć na powrót najwyższe dowództwo wojska lądowego i urząd będący w związku z tą dostojnością. — Donoszą z *Stambułu*, że znaczny oddział artylerji udał się nad *Dunaj* dla wzmocnienia tamtejszych twierdz *Tureckich*. W *Stambule* zastanowiło wszystkich mieszkańców zniesienie korpusu *Topszydów*, który ma być podzielony między regularne wojsko *Tureckie*. — *Indjanie*, którzy się teraz znajdują w *Paryżu*, byli po przybyciu do tej stolicy u *Ministra Damas* na śniadaniu. — Niedawno otruto się w *Marsylji* wiele osób, przez picie koziego mleka; utrzymują, że te zwierzęta musiały jeść zioła, które były trucizną. — Donoszą z *Włoch*, że w czasie burzy wokolicach *Aprigliano* w państwie *Neapolitańskim*, uderzył piorun w trzode składającą się z 450 owiec, z której zabił 263 sztuk, w czasie tego wypadku padł *Pasterz* bez zmysłów na ziemi, iednak za pomocą lekarza został ocnony. — W *Londynie* utrzymują, że lezenie zmarłego *Ministra Kanninga*, iako też innych dostojnych *Panów Angielskich*, nie bardzo mówią za wychwaloną sztuką lekarską w państwie *Angielskiem*. — *Panujący Xże Altenburski* wydał rozkaz, ażeby żaden *Starozakonny* nie znajdował się na jarmarkach, w jego kraju, tak długo dopóki w tej mierze niestąpi inne rozporządzenie. — *Lord Kochran* znajduje się teraz w *Parros*, a flota *Egipska*, która go ścięła na morzu, wróciła do *Alexandriji*. — *Seraskier Reszyd* opuścił *Atykę* i udał się teraz do *Albanji*, gdzie miały się wszcząć niespokojności. — Dnia 13 z. m. *Królowa Neapolitańska*, szczęśliwie powiła córkę.

W dniu 26 Sierpnia b. r. okolica w *Województwie Sandomierskim* w *Powiecie Koziemiekim* poniosła nie odżałowaną stratę z zbyt wczesnego przecięcia wątku życia bo dopiero w 37 roku *Wnej Agnieszki* z *Makowieckich Domaszewskiej Zony* *Wgo Stanisława Domaszewskiego* byłego *Maiora Wojsk Polskich*.

Cnotliwa ta Pani zbyt prędko wypłaciła dług śmiertelności, zostawwszy po sobie sześcioro małoletnich dzieciak którym Opatrzność niedozwoliła dorastać pod wzorowem okiem Swej Matki, albowiem wszystko to posiadała co do dobrego usposobienia i włożenia dzieci należało; umiała nadewszystko z cierpliwością znosić trudy, a znajdyżącą chęcią i ukontentowaniem wpaiać to w młodościane Serca i umysły co czyni cnotliwym Człowieka. Zwłoki tej Szanownej matki wyprowadzone zostały w d. 28 z. m. i. r. o godzinie 7mej w wieczór do Kościoła Parafjalnego w Magnuszewie; zbrany Orszak Duchownych, Sąsiadów, Przyjaciół, Krewnych, tudzież tłum poddanych i Służących nawet z postronnych włości z rzewnym płaczem i żalem szczerym odprowadzili do mieszkalni Twórcy. Znańże powszechnie w okolicy czyny tej szanownej Obywatelki, były powodem że każdy przybyły na ten obchód wylewał żzy rzewne z tak wielkij a wczesnej straty, albowiem sąsiedzi przybyli oddać ostatnią usługę najgodniejszej sąsiadce, Familja naprzyżywniaższej kuzynce, Przyjaciele u-przejmej Gospodyni i Przyjaciółce wzorowej, Poddani najłaskawszej Opiekunce, Słudzy najsprawiedliwszej i najlepszej Pani; Nazajutrz o godzinie 10tej z rana rozpoczęło się żałobne Nabożeństwo za duszę zmarłej. Mszą celebrował Wjmc Xiądz Zawililski Dziekan Koziennicki Proboszcz Missowski, po skończonej Mszy Wjmc Xiądz Skrzyński Proboszcz miejscowy znający od młodości zmarłą, wymownie najsprawiedliwsze oddał zalety, wystawiając zebranemu ludowi dobroć Matki, szczerść Przyjaciółki, o-twartość, pobożność bez obłądy, i zetekhość, skromność, cierpliwość bez przysady, słowem, wszystko to co posiadała ś. p. zmarła a co zdobi najwięcej plemie ludzkie, to oddał Szanowny Kaznodzieica najsluszniej. Po ukończeniu Kazaniu odbył się Kondukt i wyprowadzenie zwłok na Smetarz do Grobu nad którym pomnik wzniesionym zostanie; nad Grobem w czułych wyrazach przemówił J. Xiądz Marijnin z Ryczywołu żegnając Meżę, Dzieci, Familję, Przyjaciół, Sąsiadów, Poddanych i Służących; gdzie każdy zalany rzewnemi łzami opłakiwał ostatnie rozstanie się z godną ze wszęch miar Panią. Przyjmij Szanowny Meżu! Familjo! i Przyjaciele tę skromną pochwałę zmarłej, przez wydanie na widok publiczny! przyjmijcie Szanowane cienie to międołne odmalowanie twych Cnot jako dowód dozgonnego Szacunku od wiernego sługi twego który ciężką twą

stratę na łonie Familji twojej opłakuje. Obszerniejszy rys życia zmarłej ś. p. Agnieszki Domaszewskiej godny naśladowania w krótkie wydziej na widok publiczny.—X. J. J.....wski.

DO NIESIENIA.

W Księgarni Szezepańskiej przy ulicy Sto Jniskiej pod Nr 12 nowo wyszłe Książki znajdują się, iako to: Dzieło Kaznodziejskie Falkowskiego Tom 3 i 4 nowowyszły. — Kazania na podolu w czasie Wielkiego Jubileuszu miane. — Leczycki albo najście Szwedów na Polske. — O Życiu Franciszka Karpińskiego. — O Kuciu Koni i obchodzeniu się z Kopytami p. Laupinana. — Rady dla młodych Dzienwząt p. Wandę Malecką. — Pamiętka dla dobrych Dzieci p. S. Jachowicza. — Oraz i inne nowo wyszłe Książki dostać można; z Dzieł zaś dawniejszych Dziele Zygmunta IIIgo; Zbiór Pamiętników o dawniej Polszcze, Pamiętniki Dmóchowskiego Nr 60, Słownik Bobrowskiego, tudzież Wybór Pisarzy Polskich tak z kompletnych iako też z oddzielnych Tomów składający się.

Gdy mąż mój Maciej Pawłowski Majster Ciesielski już od 5 kwartałów ze mną niemieszka, a nawet w Warszawie nieznajduje się, nadaremnie przeto osoby interessa prawne z nim mające przesyłają do mnie pozwy, i tym podobne czynią do mnie reklamacje, gdyż o żadnych interessach meża mego nie wiem, prawnie przeto za nie odpowiedzialną nie będę.

Tekla P a w ł o w s k a.

Kilka tysięcy drzewek Topoli trzyletnich w najlepszym gatunku, jest do sprzedania. Chęć nabycia mający, raczy się zgłosić do domu pod Nr 439, na Krakowskiem Przedmieściu w handlu Sukienym, gdzie w tym w zgledzie wiadomość udzieloną będzie.

Jest w mieście Łowiczu Grunt do nabycia zwolnej ręki, trzymający 2 morgi długości, a 40 zagonów szerokości, za złp. 600 wieczyście. Kto chce takowy nabyć, niech się zgłosi w Warszawie do Wjaścielki przy ulicy Nalewki pod Nr 2250; lub też w Łowiczu do JP. Polankiewicza mieszkającego w Oficynach JP. Zawadzkiego.

Pod Nr 1261 przy ulicy Nowy Świat u P. Popielowy robią się różnego deseniu koldry watowe, za pomierną cenę, z zaręczeniem za dobrą robotę i rychłą. Ktoby sobie życzył, raczy się udać do tej mieszkania.

TEATR. Jutro Drama Puszcza pod Hermanstadem.